

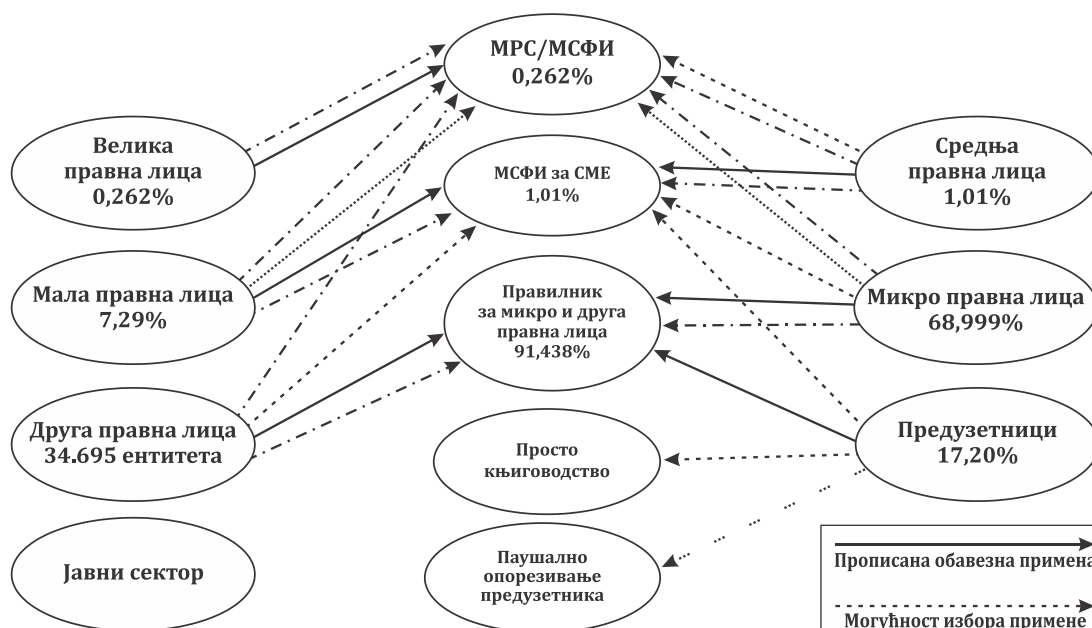
САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

САОПШТЕЊЕ

О ПОСЛЕДИЦАМА ПРИМЕНЕ НОВИХ - ЛОШИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОПИСА НА ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДЕ

Законом прописано више основа извештавања¹ и контних оквира² представљају скупа и нерационална рачуноводствена решења која стварају праву конфузију, како код обвезника извештавања и професионалних рачуновођа, тако и код корисника и институција овлашћених за контролу и надзор

Права конфузија рачуноводствених прописа и огромни трошкови примене - по ентитету у 2014. су од 1.100 до више десетина хиљада евра, за неке и много више, а који остају у континуитету.

Ова конфузија није у интересу ни државе ни привреде.

1) Илустрација – основе извештавања

14 РАЗЛИЧИТИХ КОНТНИХ ОКВИРА БИЛО ЈЕ У ПРИМЕНИ У 2014. ГОДИНИ

(1) Контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(7) За даваоце финансијског лизинга
(2) Нови контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(8) За добровољне пензијске фондове
(3) Најновији контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(9) За друштва за управљање добровољним пензијским фондовима
(4) За друга правна лица	(10) За берзе
(5) За банке и друге финансијске институције	(11) За брокерско дилерска друштва
(6) За друштва за осигурање	(12) За инвестиционе фондове
	(13) За Народну банку Србије
	(14) За јавни сектор

2) Илустрација – контни оквири

- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 •
- Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 •
- Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srrs.rs • E-mail: info@srrs.rs •
- Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 •
- Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

International Federation of Accountants

Federation of European Accountants
Federation des Experts comptables Européens

International Accounting Standards Board

Fédération des Experts Comptables Méditerranéens

South-East Europe Federation of Professional Accountants

Нови рачуноводствени прописи захтевају израду два финансијска извештаја: статистички крајем фебруара и финансијски крајем јуна, са предимензионираним билансним шемама³, што много кошта привреду, рачуновође и рачуноводствене фирме

Билансне шеме	Међународни стандарди финансијског извештавања	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 75/04, 11/05 и 14/05)	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 114/06 ..... 118/12)	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14)
Биланс стања (број позиција)	30	42	50	137
Извешт. о резулт. (број позиција)	33	29	34	99

Приказ неусаглашености рачуноводствених прописа у Србији са међународном регулативом

³⁾ Илустрација – билансне шеме

Закон о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13) донет је на основама неважећих директива ЕУ (Закон није реформски), а трошкови његове примене чине значајну ставку у расходима и губицима привреде у 2014. године, на шта је благовремено упозоравао Савез РР Србије, Унија послодаваца Србије, Удружење пружалаца рачуноводствених услуга, друга удружења и асоцијације и оправдано је тражено одлагање примене новодонете рачуноводствене регулативе. Нажалост, Министарство финансија није имало слуха, што је произвело огромне а непотребне трошкове (од неколико стотина милиона евра), непоуздане и неупоредиве финансијске извештаје (како са претходним годинама тако и са финансијским извештајима других земаља), велике губитке, пословање привреде у зони банкрота, велику задуженост и неликвидност. Поред наведеног, постоји сумња, не без разлога, да су многи позитивни финансијски извештаји „креативне“ природе, сачињени ради тендерских, кредитних а можда и неких других (кривотворених) потреба.

Наведено поткрепљују и финансијски извештаји малих и микро правних лица, у којима је износ око 124 милијарде динара (око 1 милијарде евра), исказан као ревалоризационе резерве, што је последица погрешне примене стандарда и лошег Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица ("Службени гласник РС", бр. 118/2013, 95/2014) од стране професионално нестручних лица састављача финансијских извештаја што уз одсуство њихове контроле, финансијске извештаје чини непоузданим. Више од 20% привредних друштава и скоро 30% других правних лица није доставило финансијске извештаје АПР-у за 2014. годину (а преко 3% је необрађених финансијских извештаја привредних друштава и око 6% финансијских извештаја других правних лица) што доказује компликованост рачуноводствене регулативе и упућује на то да би губици привреде били још већи да су и ти извештаји обухваћени обрадом.

Погрешно прописани рокови достављања финансијских извештаја АПР-у, могућност њихове замене и накнадног достављања остављају велики простор за манипулације, што негативно утиче на све кориснике. Овакви, закасни и непоуздани финансијски извештаји не представљају добру основу за екстерно финансирање фирми. Ово је, посебно забрињавајуће имајући у виду да је тренутно финансирање фирми у Србији већи проблем и од корупције и од државне администрације¹. Подаци објављени у Билтену АПР, упућују на то да губици и задуженост привреде расту, а учешће дугова у укупним изворима финансирања износи скоро 66% што значи да су дугови привреде већи од капитала за скоро два пута. Из истих разлога и због неупоредивости података из финансијских извештаја није могуће сагледати утицај курсних разлика из ранијих година (на основу измена

¹ Светски економски форум

Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике – „Службени гласник РС“, бр. 118/13 и „Службени гласник РС“, бр. 95/14) на исказане резултате пословања привреде у 2014. години.

Наведене чињенице, **непоуздано, скупо, предимензионирано и неблаговремено финансијско извештавање** су, између осталог, **последица неусклађености прописа о рачуноводству са међународном регулативом и актуелним европским директивама** што је разлог за хитно усклађивање Закона о рачуноводству са наведеним тековинама уз увођење суштинске контроле финансијских извештаја и одговорности, поред осталих и професионално стручних лица која састављају финансијске извештаје, како би се предупредиле даље штете.

Растерећење привреде, предузетника и рачуновођа могуће је доношењем новог Закона о рачуноводству (у функцији реформи) којим би се уредио систем финансијског извештавања што би био **највећи допринос реформама Владе Републике Србије**. Измену Закона траже и извештаји Европске комисије из 2014/15. године.

„ВЕЛИКИ ГУБИЦИ, НЕЛИКВИДНОСТ И ПРЕЗАДУЖЕНОСТ ПРИВРЕДЕ У 2014.“

*Заинтересована јавност је то сазнала десет месеци
након завршетка пословне 2014. године*

Збирни биланс стања привреде на дан 31.12.2014.

Исказани кумулирани губитак привреде износи 3.282.375.265 хиљада динара (**око 27 милијарди евра**) од тога се односи на:

Велика правна лица	Средња правна лица	Мала правна лица	Микро правна лица
око 44%	око 13%	око 15%	око 28%

У овом губитку привреде **губитак изнад висине капитала** учествује са око 12 милијарди евра, што угрожава пословање успешног дела привреде.

Губитак јавних предузећа учествује са око 10,8% у укупном губитку привреде.

Збирни биланс успеха привреде за 2014. годину

- Укупни нето добитак 416.869.257 хиљада динара (**око 3,4 милијарде евра**).
- Укупни нето губитак 548.651.470 хиљада динара (**око 4,5 милијарди евра**).

Негативни нето резултат: 131.782.213 хиљаде динара (**око 1,1 милијарда евра**, што је приближно за 4,26 пута већи износ него у претходној години).

Посебан феномен су финансијски извештаји привредних друштава која немају запослене чији је број **око 28 хиљада** (скоро 30% од укупног броја обрађених финансијских извештаја привредних друштава), њихову активу чини око 1.022 милијарде RSD (**око 8,5 милијарди евра**), а обавезе око 1.050 милијарди RSD (**око 8,75 милијарди евра**); истовремено у 2014. години исказују губитак од 28,061 милијарди РСД, односно **око 234 милиона евра**, што представља око 21% укупног губитка привреде. Ова предузећа имају обртна средства 3,83 а краткорочне обвезе 6,71 милијарди евра.

ПРИЛОГ: Анализа пословања привреде Србије у 2014. години сачињена на основу података из годишњег Билтена финансијских извештаја АПР (јул 2015.) и Закључци са 46. Симпозијума Савеза рачуновођа и ревизора Србије, достављени Председнику Владе, министрствима финансија и привреде, Гувернеру НБС и другим институцијама.

Генерални секретар Савеза РР Србије
др Перо ШКОБИЋ
Овлашћени јавни рачуновођа

Председник Савеза РР Србије
Милан ПРОТРКА
Овлашћени рачуновођа

4.6 Поглавље 6: Право привредних друштава

У области **права привредних друштава**, Агенција за привредне регистре која на централном нивоу управља свим регистрима, повећала је број регистара са 15 на 17. Регистар понуђача почео је да функционише у септембру 2013. године, а Регистар факторинга у октобру 2013. Процес електронске регистрације привредних друштава још увек није у функцији. Треба законски спроводити обавезе извештавања о домаћим спајањима и раздвајањима.

У области **рачуноводства и ревизије привредних друштава**, усвојени су сви акти за нови Закон о рачуноводству и нови Закон о ревизији. **Потребни су даљи напори како би се постигла усклађеност са новом директивом ЕУ из 2013. године из области рачуноводства.** У области ревизије, Одбор за јавни надзор над обављањем ревизије формиран је у октобру 2013., као државни орган, што утиче на његову независност. Комплетна верзија Међународних стандарда финансијског извештавања на српском језику објављена је у марту 2014. године. Ови стандарди се примењују у Србији.

Закључак

У области права привредних друштава остварен је напредак. Започело је спровођење новог Закона о рачуноводству и новог Закона о ревизији. Процес електронске регистрације привредних друштава треба да почне да функционише што пре како би се побољшало пословно окружење. Треба обезбедити да орган за јавни надзор над обављањем ревизије буде независан. Уопштено посматрано, Србија је остварила добар напредак у овој области.

5.6. Поглавље 6: Право привредних друштава

Европска Унија има заједничка правила о захтевима у погледу формирања, регистрације и обелодањивања информација о привредним друштвима, уз комплементарна правила о рачуноводственом и финансијском извештавању, као и о законом прописаној ревизији.

Србија је на **добром нивоу припремљености** у области права привредних друштава. Остварен је **известан напредак** у попуњавању финансијских извештаја онлајн и првим инспекцијским прегледима контроле квалитета ревизије.

У области **права привредних друштава**, од децембра је постало могуће основати предузеће у року од 24 часа. Финансијски извештаји се сада могу попуњавати електронски у Регистру финансијских извештаја. Србија развија електронску регистрацију привредних друштава онлајн како би се поспешило пословно окружење; процес још увек није у потпуности оперативан.

У области **корпоративног рачуноводства и ревизије** Комора овлашћених ревизора извршила је прве прегледе контроле квалитета ревизорских кућа на основу Закона о ревизији из 2013. године. **Закон је потребно изменити како би се ускладио са новим Директивама ЕУ о рачуноводству и ревизији.**